

Sygn. akt: III U 1099/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 05 listopada 2013 r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Bożena Beata Bielska
Protokolant:	sekretarz sądowy Ewelina Asztemborska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 05 listopada 2013 r. w O.

sprawy z odwołania M. R.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o wyrównanie emerytury

na skutek odwołania M. R.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 12.03.2013r. **znak** (...)

orzeka:

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

Pismem datowanym na 11.04.2013r. M. R. wniosła przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Inspektorat w P. pozew o zasądzenie odszkodowania w kwocie 7.222zł.

W uzasadnieniu wskazała, że na podstawie art. 417¹ § 1 kc dochodzi odszkodowania za utratę świadczeń emerytalnych za okres od 01.10.2011r. do 31.01.2012r., których wypłatę ZUS zawiesił na podstawie przepisu uznanego za niekonstytucyjny, tj. art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w związku z art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych powyższe pismo potraktował jako odwołanie od decyzji ZUS z dnia 12.03.2013r., którą to decyzją ZUS odmówił uchylecia decyzji z dnia 12.10.2011r., w części, w jakiej decyzja ta zawiesza prawo do emerytury M. R. za okres od 01.10.2011r. do 31.01.2012r.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie wskazując, że o ustaniu przyczyny zawieszenia świadczenia emerytalnego odwołującej decyduje data opublikowania wyroku Trybunału Konstytucyjnego oraz data złożenia wniosku o podjęcie wypłaty świadczenia. Ponieważ wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13.11.2012r.

został opublikowany w Dzienniku Ustaw z dnia 22.11.2012r., a Trybunał nie wskazał ani w wyroku, ani w jego uzasadnieniu innej daty utraty mocy prawnej art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w związku z art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z FUS, przepisy te z dniem 22.11.2012r. utraciły moc obowiązującą w stosunku do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011r.

Postanowieniem z dnia 18.06.2013r. Sąd Okręgowy w Ostrołęce uznał się niewłaściwym i sprawę przekazał do rozpoznania według właściwości Sądowi Rejonowemu dla Warszawy Żoliborza -Wydziałowi I Cywilnemu. Sąd Okręgowy uznał bowiem, że pismo M.S.-R., datowane na 11.04.2013r., nie stanowi odwołania od decyzji ZUS, a pozew o zapłatę, a M. R.zgłosiła w nim roszczenie cywilne, dlatego sprawa nie ma charakteru sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych.

Z powyższym postanowieniem Sadu Okręgowego w Ostrołęce nie zgodził się organ rentowy, zaskarżając je zażaleniem.

Po rozpoznaniu tego zażalenia Sąd Apelacyjny w Białymstoku postanowieniem z dnia 19.07.2013r. uchylił to postanowienie Sądu Okręgowego.

Sąd Apelacyjny wskazał, że zaskarżone postanowienie Sądu Okręgowego w Ostrołęce w przedmiocie przekazania sprawy do rozpoznania sądowi cywilnemu jest co najmniej przedwczesne.

Sąd Apelacyjny wskazał, że pismo M. R. datowane na dzień 11.04.2013r. zostało przez nią skierowane do ZUS, tj. do organu, który wydał w stosunku do niej decyzję z dnia 12.03.2013r. w terminie do złożenia odwołania od tejże decyzji. Nadto z pisma tego wynika, iż ma ono związek z treścią decyzji organu rentowego z dnia 12.03.2013r. Zdaniem Sądu Apelacyjnego ustalenia wymaga przede wszystkim, czy M. R. nie godzi się z rozstrzygnięciem zawartym w decyzji organu rentowego z dnia 12.03.2013r. i tym samym pismo należy potraktować jako odwołalnie od tejże decyzji, do którego rozpoznania właściwy jest Sąd Okręgowy w Ostrołęce, czy też z powyższą decyzją się zgadza, zaś jej rzeczywistą intencją jest wystąpienie przeciwko organowi rentowemu z pozwem o zapłatę konkretnej kwoty pieniężnej wraz odsetkami z tytułu odszkodowania na podstawie art. 417¹ § 1 k.c., który winien zostać rozpoznany przez wydział cywilny właściwego miejscowo i rzeczowo sądu.

W toku dalszego rozpoznania sprawy przez Sąd Okręgowy w Ostrołęce M. R. ostatecznie oświadczyła, że składając do Sądu pismo datowane na 11.04.2013r. miała na celu to, aby ZUS wyrównał jej emeryturę za cztery miesiące i nie zgadzała się z decyzją ZUS.

Wobec powyższego oświadczenia Sąd Okręgowy pismo M. R. datowane na 11.04.2013r. potraktował jako odwołanie od decyzji ZUS z 12.03.2013r.

Pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

Rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie wymagało przede wszystkim to, czy pismo M. R., datowane na dzień 11.04.2013r., jest odwołaniem od decyzji ZUS z dnia 12.03.2013r., czy też pozwem o zapłatę konkretnej kwoty pieniężnej wraz odsetkami z tytułu odszkodowania na podstawie art. 417¹ § 1 k.c.

Pierwotnie pismo to Sąd potraktował jako pozew o zapłatę na podstawie art.417¹ § 1 k.c. M. R. nie stawiała się na pierwszą rozprawę, dlatego Sąd kierował się treścią tego pisma, uznał je za pozew cywilny, postanowieniem z dnia 18.06.2013r. uznał się niewłaściwym i sprawę przekazał wg właściwości sądowi cywilnemu.

Z takim rozumowaniem i rozstrzygnięciem nie zgodził się Sąd Apelacyjny w Białymstoku i zobowiązał Sąd Okręgowy w Ostrołęce do wyjaśnienia intencji odwołującej i wyjaśnienia, czy pismo datowane na 11.04.2013r. jest odwołaniem od decyzji ZUS, czy pozwem cywilnym o zapłatę.

W wykonaniu powyższego zobowiązania Sąd Okręgowy zarządzeniem z 19.08.2013r. zobowiązał M. R. do jednoznacznego określenia charakteru jej pisma datowanego na 11.04.2013r. przez wskazanie, czy pismo to jest odwołaniem od decyzji ZUS z 12.03.2013r., czy też jest to pozew o zapłatę odszkodowania na podstawie przepisów kodeksu cywilnego i żądanie zasądzenia odszkodowania na podstawie art. 417¹ § 1 k.c. Sąd pouczył również, że wniesienie odwołania oznacza, iż dana osoba nie zgadza się z decyzją ZUS a Sąd po rozpoznaniu odwołania rozstrzyga, czy decyzja ZUS jest prawidłowa i albo ją zmienia i przyznaje prawo do wypłaty świadczenia, albo odwołanie oddala. Sąd pouczył nadto, iż w przypadku stwierdzenia, że pismo z dnia 11.04.2013r. jest pozwem o zapłatę a nie odwołaniem, Sąd uzna, że M. R. zgadza się z decyzją ZUS z dnia 12.03.2013r. (k. 37a.s.).

Zarządzenie to zostało M. R. w dniu 05.09.2013r. (dowód doręczenia k. 39a.s.), nie udzieliła ona jednak żadnej odpowiedzi, dlatego Sąd wyznaczył rozprawę i wezwał M. R. do osobistego stawiennictwa.

Na rozprawie w dniu 5.11.2013r. Sąd wyjaśnił M. R. dotychczasowy przebieg postępowania i następnie pytał, jaki charakter ma jej pismo datowane na 11.04.2013r.

M. R. oświadczyła, że przyznano jej emeryturę i zawieszono ją, następnie po zmianie przepisów odwieszono jej wypłatę a następnie znowu jej wypłatę zawieszono, bo pracowała. Pytana o cel złożenia pisma z 11.04.2013r. oświadczyła, że miała na celu to, aby ZUS wyrównał jej świadczenie za 4 miesiące, nie zgadzała się z decyzją ZUS.

Wobec powyższego oświadczenia Sąd Okręgowy poinformował M. R., iż jej pismo datowane na 11.04.2013r. potraktuje jako odwołanie od decyzji ZUS z 13.03.2013r.

Sąd miał również na uwadze fakt, iż pismo M. R. datowane na 11.04.2013r. zostało złożone w 1-miesięcznym terminie przewidzianym do złożenia odwołania od decyzji ZUS z 12.03.2013r. W razie potraktowania tego pisma jako pozew i przekazania sądowi cywilnemu M. R. straciłaby możliwość kwestionowania decyzji ZUS z 12.03.2013r., podczas gdy pozew może zawsze złożyć przed upływem terminu przedawnienia, który jest dłuższy. Sąd uznał, że w interesie M. R. jest rozstrzygnięcie, czy decyzja ZUS z dnia 12.03.2013r., dotycząca odmowy wypłaty jej emerytury za okres od 1.10.2011r. do 31.01.2012r., jest prawidłowa.

Jednocześnie potraktowanie pisma M. R. z dnia 11.04.2013r. jako odwołania od decyzji ZUS z dnia 12.03.2013r. nie pozbawia jej prawa do wniesienia odrębnego pozwu do sądu cywilnego, opartego na przepisie art. 417¹ § 1kc. W chwili obecnej Sąd Okręgowy w Ostrołęce nie wypowiada się natomiast w kwestii zasadności takiego pozwu.

Rozstrzygając odwołanie M. R. od decyzji ZUS z dnia 12.03.2013r. Sąd uznał, że jest ono niezasadne.

Z akt emerytalnych odwołującej wynika, że decyzją z dnia 26.05.2004r. ZUS przyznał M. R. prawo do emerytury od 1.05.2004r. Na dzień przyznania emerytury M. R. była zatrudniona w Gminnej Bibliotece Publicznej w Ś., dlatego ZUS w/w decyzją w oparciu o art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jednocześnie zawiesił wypłatę emerytury od dnia jej przyznania.

Wobec zmiany z dniem 08.01.2009r. w przepisie art. 103 w/w ustawy, ZUS decyzją z dnia 03.04.2009r. wznowił wypłatę emerytury odwołującej począwszy od dnia 01.03.2009r., tj. od miesiąca, w którym został złożony wniosek o wypłatę emerytury.

Następnie wobec kolejnej zmiany przepisów - decyzją z dnia 22.10.2011r. ZUS, począwszy od 01.10.2011r., wstrzymał M. R. wypłatę emerytury z powodu kontynuowania zatrudnienia u pracodawcy, u którego pracowała przed dniem nabycia prawa do emerytury.

Ponieważ odwołująca z dniem 31.01.2012r. zaprzestała pracy, decyzją z dnia 28.02.2012r. podjęto jej wypłatę emerytury od dnia 1.02.2012r.

W dniu 06.12.2012r. M. R. wniosła do ZUS o wypłacenie jej emerytury za okres od 01.10.2011r. wraz z odsetkami. Po rozpoznaniu tego wniosku

zaskarżoną decyzją z dnia 12.03.2013r. organ rentowy odmówił uchylecia decyzji z dnia 12.10.2011r. w części, w jakiej decyzja ta zawiesza prawo do emerytury odwołującej za okres od 01.10.2011r. do 31.01.2012r.

W ocenie Sądu odwołanie nie jest zasadne.

Poza sporem jest, że wyrokiem z dnia 13 listopada 2012r. Trybunał Konstytucyjny (sygn. akt K 2/12) orzekł, iż art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w związku z art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z FUS dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010r., w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Wskazać trzeba, że wprowadzie treść sentencji wyroku Trybunału Konstytucyjnego mogłaby nasuwać wniosek, iż dotyczy on wszystkich osób, które uzyskały prawo do emerytury przed dniem 01.01.2011r., jednakże nie można pominąć stwierdzeń zawartych w uzasadnieniu tego wyroku. W pkt 9 uzasadnienia Trybunał Konstytucyjny wskazał bowiem, że art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w związku z art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z FUS w zakresie, w jakim przewiduje obowiązek rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą – jako warunek realizacji prawa do emerytury - jest niekonstytucyjny jedynie w stosunku do osób, które uzyskały prawo do emerytury w przedziale czasowym od dnia 08.01.2009r. do dnia 31.12.2010r.

Trybunał Konstytucyjny wywodził bowiem, że osoby, które uzyskały prawo do emerytury w powołanym powyżej okresie, podejmowały decyzję o przejściu na emeryturę w stanie prawnym, który nie nakazywał rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą, aby emerytura mogła być wypłacana. Osoby te działając w zaufaniu do państwa i stanowionego przez nie prawa podjęły decyzję o przejściu na emeryturę, a gdyby wiedziały, że nastąpi zmiana stanu prawnego, uzależniająca realizację prawa do świadczenia emerytalnego od uprzedniego rozwiązania stosunku pracy, ich decyzja mogłaby być inna, nie składałyby one wniosku o ustalenie prawa do świadczenia emerytalnego, bo korzystniejsze byłoby dla nich pobieranie wynagrodzenia niż dużo mniejszej emerytury, o którą wystąpiłyby po ustaniu zatrudnienia i która wówczas była wyższa niż ta wyliczona w chwili, gdy złożyły wniosek po osiągnięciu wieku emerytalnego.

Z akt emerytalnych M. R. jednoznacznie wynika, iż uzyskała ona prawo do emerytury poczynawszy od 01.05.2004r., a więc przed dniem 08.01.2009r.

W dacie przyznawania jej emerytury obowiązywał art. 103 ust. 2a ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, który stanowił, że prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego.

Ponieważ w chwili występowania z wnioskiem o emeryturę odwołująca kontynuowała zatrudnienie u dotychczasowego pracodawcy – wypłata jej emerytury od razu uległa zawieszeniu, co wynika wprost z decyzji z dnia 26.05.2004r. Powyższe oznacza, że odwołująca - decydując się na przejście na emeryturę w takim stanie prawnym – godziła się na to, aby jej emerytura była zawieszona i miała świadomość tego, iż nie będzie mogła pobierać jednocześnie emerytury i wynagrodzenia za pracę.

Nowelizacją wprowadzoną ustawą z dnia 21.11.2008r. o emeryturach kapitałowych (Dz.U. z 2008r., Nr 228, poz.1507 ze zm.) – art. 103 ust. 2a w/w ustawy został uchylony z dniem 08.01.2009r. W konsekwencji osoby, które uzyskały prawo do emerytury po tej dacie, nie musiały rozwiązywać stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą, aby

ich emerytura była wypłacana. Powyższa zmiana przepisów skutkowała także podejmowaniem wypłaty emerytury osobom, które uzyskały prawo do emerytury przed 08.01.2009r., jeżeli złożyły wniosek o podjęcie wypłaty. M. R. złożyła taki wniosek i dlatego ZUS podjął wypłatę jej emerytury od dnia 01.03.2009r.

Kolejna zmiana przepisów dotyczących zasad zawieszania wypłaty emerytur nastąpiła dnia 01.01.2011r., gdy wprowadzono art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Przepis ten nadal obowiązuje i stanowi, że prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego. Dla podjęcia wypłaty emerytury wymaga on zatem rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą, przy czym w myśl art. 28 ustawy z dnia 16.12.2010r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2010r., Nr 257, poz.1726 ze zm.), przepis ten, poczynając od dnia 01.10.2011r. stosuje się także do emerytur przyznanych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy. Wyżej wskazana zmiana przepisów ponownie spowodowała zawieszenie wypłaty emerytury odwołującej od dnia 01.10.2011r., co wynika z decyzji z dnia 28.09.2011r.

Reasumując należy uznać, iż wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13.11.2012r. nie ma zastosowania do odwołującej. M. R., przechodząc na emeryturę dnia 01.05.2004r. była bowiem świadoma tego, że wypłata jej emerytury będzie od razu zawieszona z uwagi na treść art.103 ust. 2a w/w ustawy, gdyż nie rozwiązała stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą.

W ocenie Sądu odwołująca nie została zaskoczona przez ustawodawcę niekorzystną dla siebie zmianą przepisów, obowiązującą od 01.11.2011r. W przypadku odwołującej można nawet stwierdzić, że w porównaniu z przepisami, które obowiązywały, gdy przechodziła ona na emeryturę w 2004r., ustawodawca od dnia 08.01.2009r. dokonał korzystniejszej dla niej zmiany przepisów, która umożliwiła okresowe wypłacanie jej emerytury pomimo, iż nie rozwiązała ona stosunku pracy z pracodawcą, u którego pracowała przed emeryturą. Zatem w przypadku odwołującej nie można stwierdzić, aby nastąpiło naruszenie zasady ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa, wynikającej z art. 2 Konstytucji RP.

Z uzasadnienia wyroku Trybunału Konstytucyjnego wynika także, że art. 103 a w/w ustawy nie jest niezgodny z Konstytucją wobec osób, które uzyskały prawo do emerytury, tj. decydowały się na przejście na emeryturę pod rządami przepisu, który nakazywał rozwiązanie stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą, aby miały prawo do wypłaty emerytury. Odwołująca także należy do tej kategorii osób z uwagi na fakt, że przeszła na emeryturę, gdy obowiązywał analogiczny w swej treści art. 103 ust. 2a w/w ustawy, tj. przed 8.01.2009r.

Z tych wszystkich względów Sąd uznał, że zaskarżoną decyzją z dnia 12.03.2013r. ZUS prawidłowo odmówił uchylecia decyzji z dnia 12.10.2011r. w części, w jakiej decyzja ta zawiesza prawo do emerytury na okres od dnia 01.10.2011r. do dnia 31.01.2012r.

Odwołanie zostało wobec tego oddalone w oparciu o art. 477¹⁴ § 1 kpc.